

Dôraz na individualizáciu fenoménu viny následne viedie k prehliadaniu jeho (celo)spoločenského rozmeru. Otázka dopadu previnenia na širší kontext medziľudských vzťahov zostáva nevyslovená. Ide o jednotlivca a *jeho* odpustenie. *Kawasakiho rúže* sa preto prakticky vôbec nevenuje tematike spoločenského zmierenia, ktoré je predpokladom pre spoločne zdieľanú budúcnosť.

Trochu inú, komplexnejšiu a hlbšiu, interpretáciu viny a potreby odpustenia potvrdzuje samotný titul filmu. Kawasaki (I. Onoda) je japonským umelcom a Bořkovým „adoptívnym synom“, ktorý imigroval do Švédska po tom, čo pri sárinovom útoku v tokijskom metre zahynul jeho manželka i dieťa. A odvtedy Kawasaki nenamaľoval ani jeden obraz až do chvíle, kým nestrelol Luciu a Báru, ktoré prišli Bořka navštíviť do Švédska. Stretnutie s nimi má na Kawasakiho oslobodzujúci vplyv a obraz ruží je teda

možné vykladať ako symbol vymanenia sa zo zajatia minulosť. Aj keď Kawasaki nenesol žiadnu (aspoň zjavnú) vinu za smrť svojej rodiny, minulosť pre neho predstavovala väzenie brániacemu mu v plnohodnotnom živote a tvorbe. Až zoznámenie sa s obomi ženami a ich snahou nájsť si cestu k Bořkovi Kawasaki daruje zmierenie s vlastnou minulosťou a silu vydať sa opäť na cestu. I tentokrát však chýba spoločenský rozmer – ide o zmierenie s *vlastnou* minulosťou a o naděj pre človeka ako jednotlivca.

Aj napriek uvedeným výhradám je *Kawasakiho rúže* vydareným filmom ponúkajúcim dostatok materiálu na premýšľanie. Zostáva len dúfať, že Jan Hřebejk sa bude podobným projektom venovať aj v budúnosti a čo najrýchlejšie zíde z cesty, po ktorej sa vydal v tomto roku svojím najnovším dielom *Svatá čtverice*.

Pavol Bargár

ZPRÁVY

RETREAT V IMMANUEL

Podzimní retreat Akademické Ymky konal se tentokrát v krásném prostredí konferenčního centra Immanuel u Ždírce nad Doubravou na východním okraji Železných hor ve dnech 19.–21. října 2012. Vedle perfektních podmínek, které nám správa centra, určeného (kromě rekreačních účelů) především pro takové aktivity jako jsou naše retreaty, připravila, prálo nám i počasí, které bylo po rozplynutí ranních mlh přímo letní. Je škoda, že tentokrát přijelo z různých důvodů méně účastníků než jindy.

Tématem setkání byly tentokrát „Charitativní projekty a dobročinnost jako smysl a poslání“. Podle zadání se přednášející zaměřili především k činnosti v rozvojových zemích. Jako první promluvil k tématu teolog a technik, jeden z koordinátorů kampaně „Česko proti chudobě“, Mgr. Tomáš Tožička. Ve své široce založené přednášce o občanské odpovědnosti ve světle globální chudoby nám přiblížil problémy současného světa s kritickým zaměřením na hlavní příčiny chudoby, které se týkají především rozvojových zemí, nevyhýbají se ale ani nám, bohatým. Poukázal zejména na naprostý nedostatek energií, ale také neefektivnost zemědělství, které vedou ve „třetím světě“ k systematické podvýživě až hladu. Vyzval k podpoře občanských iniciativ, směřujících k větší angažovanosti i českých vlád a úřadů při pomoci rozvojovým zemím a rozdal nám několik materiálů kampaně a také nevládní mezinárodní iniciativy „Social Watch“.

Dále promluvil prezident naší největší křesťanské humanitární organizace Arcidiecézní charity, ThDr. Vojtěch Eliáš, který se vzdal akademické kariéry ve pro-

spěch charitativní činnosti. V teoretické části své přednášky nás seznámil s názorem Římskokatolické církve na rozdílnost, ale také spojitost mezi misijním a charitativním posláním církve. Dále, s mnoha zkušenosťmi z této práce, velmi zajímavým způsobem referoval o praktických otázkách charitativní činnosti v zemích třetího světa. Neformální diskuse s ním pokračovala i při obědě.

Po odpolední vycházce do krásného okolí kolem rybníka Dlouhý jsme vyslechli posledního hosta, reditele adventistické humanitární organizace ADRA, působící po celém světě, Mgr. Jana Bárta. Seznámil nás s průběhem humanitární pomoci při přírodních katastrofách, kde je největším problémem čas. I tato přednáška vzbudila velký zájem a diskusi přítomných včetně Mgr. Tožičky, který i s Adrou spolupracuje.

Oba večery jsme strávili v diskusích o všem možném až do pozdních nočních hodin.

V neděli po stručné pobožnosti, kterou vedl osvědčený Jan Hrudka, posluchač ETU UK, se konala výroční valná schůze našeho sdružení, která vyslechla a schválila zprávy o činnosti a hospodaření a zvolila výbor ve stejném složení jako dosud. Po výborném obědě jsme se už rozjeli do svých domovů. Všem, kteří se zasloužili o organizaci a zdarný průběh retreatu, upřímně děkujeme.

Ladislav Pokorný

VYDAŘENÉ SYMPOZIUM O NEPŘEDMĚTNÉM MYŠLENÍ V PÍSKU

Po necelých dvou letech vstoupila Univerzita Jana Evangelisty Purkyně (UJEP) z Ústí nad Labem podruhé do

jihočeského Písku. Katedra filosofie tentokrát připravila sympozium nad dílem toho, komu tam 8. prosince 2010 udělila čestný doktorát. Stalo se tak v navázání na otázky české filosofie „související s osobností filosofa Ladislava Hejdánka“ ve dnech 10.–12. října 2012; tak o tom psal v pozvánce organizátor tohoto setkání, Martin Šimsa, učitel katedry filosofie UJEP. A tak jsme jeli do českých Athén – malebného města na řece Otavě, do hotelu, stojícímu na jejím břehu, a strávili tam v přátelské atmosféře dva krásné dny. Byly naplněny sérii výkladů a diskusi k tématu, který nesl souhrnný název *Nepředmětné výzvy české filosofie*. I když se v některých přednáškách objevovaly i pasáže o přínosu k nepředmětnému myšlení v díle Patočkově (Kroupa, Jíra), v popředí stála interpretace Hejdánkova.

Sympozia v Písku se zúčastnil kromě již zmíněného M. Šimsy a řady přednášejících, především z katedry filosofie UJEP, i děkan její filosofické fakulty, Aleš Havlíček, který oslovil přítomné účastníky sněmováním dvakrát. Poprvé již při zahájení a první části konference na písecké radnici, kde jsme vyslechli uvítací projev starosty města Písku, po němž se L. Hejdánek krátce zamyslel nad úkolem filosofie v dnešním světě. Odtamtud jsme se odebrali do zasedací síně, v níž pravidelně jednají písečtí radní; tam jsme vyslechli první dva projekty k tématu (Löwensteinová, Trojan). V diskusi k vstupním přednáškám zaujal Hejdánek kritické stanovisko. Účastníci sympozia velice litovali, že se pro zbytek dne omluvil a pro indispozici nemohl přijít ani příští den, aby vyslechl připravené referáty.

Z písecké radnice jsme pak přešli do společenské místnosti penzionu na

břehu Otavy. Zde jsme konferovali po zbytek prvního dne až do pozdního večera a celý následující den. Po přednesených tématech, v nichž se řečníci soustředovali především na kritickou interpretaci různých aspektů filosofického díla L. Hejdánka, násleovala vždy poměrně živá diskuse. Ta někdy pokračovala i u jídelních stolů nebo na balkoně penzionu s krásným výhledem na Otavu, zalitou podzimním sluncem. Poletovali mezi námi pohotoví vlastníci kamer a fotoaparátů, takže o dokumentaci i tohoto typu je postaráno. Protože celá akce je zaštítěna grantem, je jisté, že se v dohledné době dočkáme vydání textů přednášek, které jsme na písecké konferenci vyslechli.

Velice jsem ocenil poctivou přípravu referátů, které přednesli zejména studentští účastníci. Bylo zřejmé, že jsou založeny na četbě a promýšlení Hejdánkových textů, vůči nimž dokázali klást i kritické poznámky a výhrady (např. Škorpilová: *Hejdánkovo pojednání něčeho a ničeho*, Řebíková: *Pojmy. Umění a genetika*, Jíra: *L. Hejdánek a Patočka*, Slaninová: *Nepředmětný rozdíl výchovy. Výchova jako událost nebo Tollar: Emancipativní a problém lidských práv*).

Ukázalo se, že v české tradici ojedinělé dílo L. Hejdánka, které postavilo před filosofy (i teology!) úkol prokázat, že nepředmětné myšlení má sílu stát se důstojným partnerem, v podstatné míře možná i aktivním vymezitelem role myšlení předmětného, našlo v nejmladší generaci pilné a kriticky přemýšlivé stoupence.

To starce vždycky potěší, n'est-ce pas?

Jakub S. Trojan

(ročník 1927, o tři dny mladší než L. Hejdánek)

OBSAH ROČNÍKU LXXIX (2012)

TEMATICKÉ BLOKY

1/2012

Teologie a politika

Jan Kozlík: Kázání na text z Matoušova evangelia 21,1–9

Michal Havran: Medzi červenou a modrou tabletou

Martin Wernisch: O politickém myšlení evropské reformace

Filip Outrata: Politika v teologickém kontextu

2/2012

Možnosti a meze dialogu

Milan Balabán: Slovo DIALOG

Daniel Mayer: Tradice dialogu v judaismu

Jakub S. Trojan: Dialog znamená, že Logos má zelenou

Pavol Bargár: Na virtuálnom areopágu: dialóg a svet internetu

David Novák: Dialog, tolerance a jejich meze v ekumenické diskusi a misii

3/2012

Demokracie na rozcestí

Ladislav Pokorný: Úpadek politiky v demokratické společnosti a jeho řešení

Jiřina Šiklová: Vzpomínky bez programu ve světě neboli světový (ne)řád

Markéta Sedláčková: Proměny demokracie

Michal Havran: Teológia slobody

Jakub S. Trojan: Moc jako problém – okénko do sociální teologie

4/2012

Človekosloví

Božena Komárková: Lidství v poznání pravdě

Pavol Bargár: Imaginácia ako aspekt tvorenia človeka na Boží obraz

Jakub S. Trojan: Zlo a lidský svět

Milan Balabán: Lidský a Boží člověk

Zdeněk Susa: Doktore, naslouchejte pozorně! (Člověk očima lékaře)

Tomáš M Živný: Žalm 8 – teo-antropologický střed žaltáře?

Pavel Hošek: Náboženství, lidská práva a obecně platné pojednání člověka

5/2012

Víra jako postoj

Milan Balabán: Nebezpečí „víry v“...

Róbert Adamec: Keď príde Boh Idea Boha ako skúsenosť živej prírody

Ladislav Hejdánek: Co je to „víra“ bez „předmětu“?

Daniel Mayer: Maimonidových Třináct článků víry ve světle rabi Moše Chajima Luzzatta

Drago Fišer: Dva druhy víry podle Martina Bubera

Petr Pokorný: Ježíš a víra

Svatopluk Karásek: Víra

6/2012

Břemeno viny

Peter Morée – Minulost, naše rány a naše vzpomínání

Peter Tavel, Ludmila Bartušková – Psychologický pohled na vinu a odpuštění

Michal Valčo – Teológia a prax spovede v Evanjelickej cirkvi augsburského

vyznania

Věra Tydlitárová – Pokání a odpuštění je přetěžká věc

Petr Vacík – Zpověď zpovědníka

Milan Balabán – Kání v Bibli

Pavol Bargár – Vina a zmierenie v tieni apartheidu: Vyznanie z Belhar a Holandská

reformovaná cirkev v Južnej Afrike

David Novák – Pocit viny a práce duchovních